

видно - нещо готово, изчерпано от употреба, или носещо плътно прилепнали конотации, например, представата "Вазов стих". В писмо до д-р Кръстев, възразявайки на обвинението в маниерност, той пише: "... Не е от желание да блесна с фокусничество. Наопаки, то е нещо, което стои над моите желания и в характера на творческите ми способности, доколкото ги имам. То е домогване да намеря за всяка мисъл и чувство тъкмо онова облекло, което им приляга. И в тая работа аз оставям да ме води повече един инстинкт - ако може тъй да се рече, - отколкото едно съзнание. Аз просто се вслушвам и копирам онова, което някой дявол или бог пее в душата ми. И ако критиката ми направи някога чест да се взре по-сериозно в делото ми, една от задачите ѝ ще бъде да определи доколко успявам при тия си домогвания, - доколко у мене съдържанието отговаря на формата. Ако запитах лично мене, аз ще кажа, че в това отношение от 10 парчета 7-8 са почти сполучени. Почти, защото абсолютното бих могъл да постигна само като музикант. Че тогава пряко бих нотирал мелодията, която е тъй съвършено явствена в душата ми. А сега аз я изразявам чрез почти невъзможното средства на една мисъл, разпъната в такъв и такъв куплет с еднаквостъпни стихове, не знам как римувани, и др. празнични секрети на поезията. И при това още, като се спъвам на всяка стъпка в непроходими езикови препятствия, които трябва да заобикалям".¹

Писмото е по повод книгата "Млади и стари", а не по повод мнението на д-р Кръстев за "Безсъници". Но "сега" в горния пасаж визира опит, отнасящ се както до първия период, така и до писането след прелома, писането на "Безсъници".

Казаното в цитирания пасаж като саморефлексия е от изключителна важност. На пръв поглед смущава шаблонизираната опозиция съдържание - форма, изразена чрез търсене на облекло за мисъл и чувство. Той е провокиран да говори за формата, защото трябва да отговори на упрека в маниерност. Но думите на Яворов според мен не трябва да се четат чрез тази опозиция, защото нейният смисъл, че формата се съобразява със съдържанието, както облеклото с тялото, тутакси се

1. М. Арнаудов. *Избрани произведения*. С. 1978, стр. 81-82.